

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการความรู้ของมหาวิทยาลัยนเรศวร และได้เสนอประเด็นสำคัญจำแนกเป็น 3 ส่วน คือ สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ มีรายละเอียด ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายของการวิจัย คือ

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการความรู้ในมหาวิทยาลัยนเรศวร
2. เพื่อศึกษาการจัดการความรู้ในมหาวิทยาลัยนเรศวร
3. เพื่อค้นหาปัจจัยที่ดีที่สุดที่มีอิทธิพลต่อการจัดการความรู้ในมหาวิทยาลัยนเรศวร

วิธีดำเนินการวิจัย

1.1 ประชากร คือบุคลากรในมหาวิทยาลัยนเรศวร ประกอบด้วย ข้าราชการ พนักงานมหาวิทยาลัย พนักงานราชการ ลูกจ้างประจำ และลูกจ้างชั่วคราว ในมหาวิทยาลัยนเรศวร ประจำปีการศึกษา 2552 จำนวน 4,033 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรในมหาวิทยาลัยนเรศวร ประกอบด้วยข้าราชการ พนักงานมหาวิทยาลัย พนักงานราชการ ลูกจ้างประจำ และลูกจ้างชั่วคราว ในมหาวิทยาลัยนเรศวร ประจำปีการศึกษา 2552 โดยใช้การกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรคำนวณของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งระบุจำนวนกลุ่มตัวอย่างไม่ต่ำกว่า 364 คน ดังนั้นผู้วิจัยจึงเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 370 คน และสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อสำรวจความคิดเห็น ของบุคลากรมหาวิทยาลัยนเรศวร เกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการความรู้ และการจัดการความรู้ในมหาวิทยาลัยนเรศวร โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ภูมิภาค การศึกษาสูงสุด ประสบการณ์ทำงานในมหาวิทยาลัยนเรศวร สถานภาพการทำงาน ในมหาวิทยาลัยนเรศวร และประสบการณ์ด้านการเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการจัดการความรู้ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการความรู้ในมหาวิทยาลัยนเรศวร ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำ ด้านวัฒนธรรมองค์การแบบเน้นบทบาทและงาน ด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดการความรู้ ด้านโครงสร้างองค์การแบบทีม และ ด้านบรรยากาศองค์การของหน่วยงาน เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการความรู้ในมหาวิทยาลัยนเรศวร ได้แก่ การแสวงหาและการสร้างความรู้ การจัดเก็บและการสืบค้นความรู้ การถ่ายโอนและการใช้ประโยชน์ และการใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดการความรู้ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 36 ข้อ

แบบสอบถามทั้ง 3 ตอน ได้ผ่านการตรวจสอบ โดยผ่านความเห็นชอบตรงกันของผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน จากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับบุคลากรในมหาวิทยาลัยนเรศวร จำนวน 30 คน และ หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS for Windows Version 17

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยขอหนังสือขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ถึงคณบดีคณะต่างๆ ผู้อำนวยการกอง ของหน่วยงานในมหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลสำหรับวิจัย โดยได้แจกแบบสอบถามไปทั้งสิ้นจำนวน 450 ชุด และได้รับแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์คืนจำนวน 370 ชุด คิดเป็นร้อยละ 82.22

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS for Windows Version 17 โดย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ร้อยละ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการความรู้ในมหาวิทยาลัยนเรศวร วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการความรู้ในมหาวิทยาลัยนเรศวร วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการความรู้กับการจัดการความรู้ในมหาวิทยาลัยนเรศวร โดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน และวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการความรู้ในมหาวิทยาลัยนเรศวรโดยใช้สถิติการถดถอยพหุคูณแบบปกติและ วิเคราะห์ปัจจัยที่ดีที่สุดที่มีอิทธิพลต่อการจัดการความรู้ในมหาวิทยาลัยนเรศวรโดยใช้สถิติการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิจัย พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 64.86) มีอายุระหว่าง 25-35 ปี (ร้อยละ 52.16) มีระดับการศึกษาระดับปริญญาโท (ร้อยละ 45.14) มีประสบการณ์ทำงานในมหาวิทยาลัยนเรศวร 6-8 ปี (ร้อยละ 34.05) สถานภาพการทำงานในมหาวิทยาลัยนเรศวร เป็นบุคลากรสายบริการ (ร้อยละ 69.73) และมีประสบการณ์ด้านการเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการจัดการความรู้จำนวน 1-3 ครั้ง (ร้อยละ 45.95)

2. ความคิดเห็นของบุคลากรในมหาวิทยาลัยนเรศวรต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการความรู้ในมหาวิทยาลัยนเรศวร

ผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการความรู้ในมหาวิทยาลัยนเรศวรในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกปัจจัย โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดการความรู้ และ ด้านบรรยากาศองค์การของหน่วยงาน รองลงมา ตามลำดับ คือ ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ด้านวัฒนธรรมองค์การแบบเน้นบทบาทและงาน และ ด้านโครงสร้างองค์การแบบทีม ตามลำดับ

ความคิดเห็นของบุคลากรต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการความรู้ในมหาวิทยาลัยนเรศวร ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า

อยู่ในระดับมากทุกรายการ ซึ่งรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารให้มีการปฏิบัติงานเป็นทีม เพื่อสร้างจุดร่วมในความสำเร็จของงาน รองลงมาคือ ผู้บริหารใฝ่มน้ำวชักจูงใจให้ผู้ร่วมงานปฏิบัติงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ และต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารให้ขวัญกำลังใจ ยกย่อง ชมเชย แสดงความพึงพอใจเมื่อบุคลากรทำงานได้ดี

ความคิดเห็นของบุคลากรต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการความรู้ในมหาวิทยาลัยนเรศวร ด้านวัฒนธรรมองค์การแบบเน้นบทบาทและงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกรายการ ซึ่งรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ บุคลากรในองค์การสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ รองลงมาคือ คณะ/ภาควิชา ส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนางานของตนเองและสร้างวัฒนธรรมการทำงานร่วมกัน และต่ำที่สุดคือ คณะ/ภาควิชา มีเวทีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของบุคลากร

ความคิดเห็นของบุคลากรต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการความรู้ในมหาวิทยาลัยนเรศวร ด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดการความรู้ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกรายการ ซึ่งรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เทคโนโลยีใหม่ๆ ในสำนักงานเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานในองค์การให้เกิดประสิทธิภาพ รองลงมาคือ เทคโนโลยีที่มีอยู่ในคณะช่วยให้บุคลากรทุกคน ในคณะเชื่อมโยงและสื่อสารกันได้ อย่างทั่วถึงทั้งภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้อง และต่ำที่สุดคือ เทคโนโลยีที่ใช้ในคณะได้พัฒนาระบบฐานข้อมูลต่างๆ ให้มีความถูกต้องทันสมัย และสะดวกต่อการนำมาใช้อยู่เสมอ

ความคิดเห็นของบุคลากรต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการความรู้ในมหาวิทยาลัยนเรศวร ด้านโครงสร้างองค์การที่ทีม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกรายการ ซึ่งรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ คณะจัดโครงสร้างการบริหารงาน มีการมอบหมายงาน และความรับผิดชอบชัดเจน รองลงมาคือ คณะจัดให้มีระบบการติดต่อประสานงานทั้งในแนวตั้งและแนวนอน กับ คณะจัดสรรความรับผิดชอบของบุคคลโดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถของบุคลากร และค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ คณะมีการปรับลดกฎระเบียบ และขั้นตอนการปฏิบัติงานให้มีความรวดเร็ว

ความคิดเห็นของบุคลากรต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการความรู้ในมหาวิทยาลัยนเรศวร ด้านบรรยากาศองค์การในหน่วยงาน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกรายการ ซึ่งรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ คณะส่งเสริมบรรยากาศให้เกิดการเรียนรู้จากการมีปฏิสัมพันธ์และมีประสบการณ์ร่วมกัน รองลงมาคือ คณะเปิดโอกาสให้บุคลากรแสดงความสามารถในการทำงานอย่างเต็มศักยภาพ, คณะจัดให้มีอุปกรณ์ และเครื่องมือ

ที่ทันสมัย และเพียงพอสำหรับการทำงานและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้, คณะส่งเสริมบรรยากาศการทำงาน สร้างความไว้วางใจและยอมรับซึ่งกันและกันและ และค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ คณะมีการจัดสถานที่ทำงานที่เอื้อต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

3. ความคิดเห็นของบุคลากรต่อการจัดการความรู้ในมหาวิทยาลัยนเรศวร

ผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรต่อการจัดการความรู้ในมหาวิทยาลัยนเรศวร ในภาพรวมอยู่ระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ใน ระดับปานกลางทุกด้าน ซึ่งด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดการความรู้ รองลงมาเรียงตามลำดับ คือ ด้านการจัดเก็บและการสืบค้นความรู้, ด้านการแสวงหาและการสร้างความรู้ และ ด้านการถ่ายโอนความรู้และการใช้ประโยชน์

ความคิดเห็นของบุคลากรต่อการจัดการความรู้ในมหาวิทยาลัยนเรศวร ด้านการแสวงหาและการสร้างความรู้ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกรายการ ซึ่งรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ คณะให้ความสำคัญกับวิธีการปฏิบัติงานที่สนองต่อวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน รองลงมาคือ คณะมีระบบสารสนเทศ เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากภายนอก เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ e-mail บทความ โทรทัศน์ วีดิทัศน์ เป็นต้น และน้อยที่สุดคือ คณะได้จัดกิจกรรมให้พนักงานได้เสนอความรู้ใหม่เพิ่มเติมในแฟ้มสะสมงาน

ความคิดเห็นของบุคลากรต่อการจัดการความรู้ในมหาวิทยาลัยนเรศวร ด้านการจัดเก็บและการสืบค้นความรู้ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกรายการ ซึ่งรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ คณะมีการแจ้งให้ทราบเกี่ยวกับข่าวสารหรือกิจกรรมต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ รองลงมาคือ คณะได้จัดแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรเกิดการเรียนรู้ กับ คณะมีแหล่งความรู้ที่เพียงพอกับความต้องการใช้งาน และน้อยที่สุดคือ คณะมีการแบ่งชนิดหรือประเภทของความรู้ตามลักษณะความชำนาญของบุคลากรแต่ละฝ่าย

ความคิดเห็นของบุคลากรต่อการจัดการความรู้ในมหาวิทยาลัยนเรศวร ด้านการถ่ายโอนความรู้และการใช้ประโยชน์ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกรายการ ซึ่งรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ คณะให้ความสำคัญกับความรู้และทักษะความชำนาญของบุคลากรและสนับสนุนให้มีการถ่ายทอดความรู้ต่างๆ ทั้งทั้งองค์การ รองลงมาคือ คณะจัดกิจกรรมให้บุคลากรได้ปรึกษาหารือระหว่างการทำงานเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลและความรู้ และน้อยที่สุดคือคณะจัดให้บุคลากรมีการสับเปลี่ยนงานเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ภายในองค์การ

ความคิดเห็นของบุคลากรต่อการจัดการความรู้ในมหาวิทยาลัยนเรศวร ด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดการความรู้ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาจากข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก 1 รายการ นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ คณะได้จัดให้มีระบบ Lan หรือ ระบบ Intranet เพื่อช่วยในการทำงานของบุคลากร รองลงมาคือ คณะสนับสนุนให้บุคลากรใช้ E-mail ในหน่วยงาน กับ คณะมีการจัดระบบสารสนเทศของสำนักงานเป็นแบบให้ข้อมูลที่จริง และทันสมัย ช่วยเพิ่มพูนทักษะการทำงานได้ดี และน้อยที่สุดคือคณะได้มีการจัดอินเทอร์เน็ตเพื่อช่วยในการทำงาน

4. ปัจจัยที่ดีที่สุดที่มีอิทธิพลต่อการจัดการความรู้ในมหาวิทยาลัยนเรศวร

ปัจจัยที่ดีที่สุดที่มีอิทธิพลต่อการจัดการความรู้ในมหาวิทยาลัยนเรศวร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ปัจจัยด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดการความรู้ (X_3), ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร (X_1) และปัจจัยด้านโครงสร้างองค์การ (X_4) เขียนสมการในรูปคะแนนดิบ และคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

$$Y' = 1.278 + .255X_3 + .138X_1 + .147X_4$$

$$Z' = .353Z_3 + .195Z_1 + .188Z_4$$

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการความรู้ในมหาวิทยาลัยนเรศวร แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการความรู้ในมหาวิทยาลัยนเรศวร การจัดการความรู้ในมหาวิทยาลัยนเรศวร และปัจจัยที่ดีที่สุดที่มีอิทธิพลต่อการจัดการความรู้ในมหาวิทยาลัยนเรศวร

1. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการความรู้ในมหาวิทยาลัยนเรศวร ตามความคิดเห็นของบุคลากร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกปัจจัย โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดการความรู้ และ ด้านบรรยากาศองค์การแบบเน้นบทบาทและงาน รองลงมา คือ ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ด้านวัฒนธรรมองค์การแบบเน้นบทบาทและงาน และ ด้านโครงสร้างองค์การแบบทีม ตามลำดับ

- ด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดการความรู้ และด้านบรรยากาศองค์การแบบเน้นบทบาทและงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอาจเนื่องมาจากเทคโนโลยีมีส่วนสำคัญในการช่วยให้สามารถสืบค้นและจัดเก็บความรู้ อีกทั้งยังสามารถช่วยให้นำเอาความรู้ที่เก็บไว้ไปใช้ได้อย่างรวดเร็ว

โดยเฉพาะอินเทอร์เน็ต และอินทราเน็ต ที่สามารถเชื่อมโยงความรู้ และทำให้การแลกเปลี่ยนเรียนรู้สามารถทำได้ทุกที่ทุกเวลา และการจัดทำฐานข้อมูลก็จะช่วยให้การจัดการความรู้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย เรื่องการศึกษาปัจจัยพื้นฐานสู่ความสำเร็จในด้าน การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้จากองค์การระดับโลกที่ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งชาติ (สัมพันธ หนูชื้อตรง, 2550, หน้า 104) พบว่าปัจจัยพื้นฐานสู่ความสำเร็จในด้านการจัดการความรู้ของ องค์การระดับโลกที่ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งชาติ มีการนำเอาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมา ประยุกต์ใช้ มีการกำหนดหน่วยงานที่รับผิดชอบเข้ามาดูแลด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ มุ่งเน้น ในความพร้อมของข้อมูลสารสนเทศ จึงทำให้เกิดการใช้อย่างเกิดประโยชน์สูงสุด ถูกต้อง ทันต่อเวลา และการเปลี่ยนแปลง โดยพบว่ากระบวนการจัดการความรู้จากความรู้ที่ฝังอยู่ในตัวคน (Tacit Knowledge) เป็นองค์ความรู้ขององค์การ และการถ่ายทอด การแบ่งปันความรู้ ผ่านระบบ เทคโนโลยีสารสนเทศขององค์การ ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการสร้างคุณค่าแก่พนักงาน และ องค์การ ช่วยให้องค์การรักษาความได้เปรียบเชิงแข่งขัน ที่ได้จากการเรียนรู้ขององค์การ บุคลากร และการจัดการเพื่อเกิดนวัตกรรมใหม่ๆ เป็นการแลกเปลี่ยนซึ่งองค์ความรู้ ซึ่งจะนำไปสู่ ทรัพย์สิน ทางปัญญาขององค์การ โดยใช้ระบบเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการดังกล่าว สำหรับ บรรยากาศขององค์การ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอีกด้าน เนื่องมาจากบุคคลไม่ได้ทำงานอยู่เพียงลำพัง แต่การ ทำงานนั้นอยู่ภายใต้การกำกับ การควบคุม โครงสร้างองค์การแบบของผู้นำ กฎระเบียบต่างๆ รวมถึงสภาพแวดล้อมภายในองค์การที่เราไม่อาจมองเห็นแต่สามารถรับรู้ได้ สิ่งต่างๆ เหล่านี้มี ผลกระทบต่อตัวบุคคล องค์การ และการรับรู้เป็นสิ่งที่มียุทธิต่อพฤติกรรมและทัศนคติ ซึ่งที่ผ่าน มามหาวิทยาลัยนเรศวร ได้มีการนำการจัดการความรู้มาใช้ในการบริหารจัดการความรู้ของ บุคลากรในมหาวิทยาลัยทำให้คณะและหน่วยงานต่างๆ ให้ความสนใจและนำการจัดการความรู้ไป ใช้ในหน่วยงานของตนเอง ซึ่งอาจส่งผลให้บุคลากรในมหาวิทยาลัยนเรศวรเห็นว่าบรรยากาศ องค์การ มีอิทธิพลต่อการจัดการความรู้ในมหาวิทยาลัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์การ กับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของฝ่ายพยาบาล ตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลรัฐ เขตกรุงเทพมหานคร (เสาวรส บุนนาค, 2543, หน้า 155) พบว่า บรรยากาศองค์การมีความสัมพันธ์กับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ แสดง ให้เห็นว่า บรรยากาศองค์การเป็นปัจจัยเอื้อให้เกิดการเรียนรู้ บรรยากาศที่สนับสนุนเป็นบรรยากาศ ที่ มุ่งส่งเสริมคุณภาพชีวิตการปฏิบัติงานให้บุคลากรได้พัฒนาศักยภาพอย่างเต็มที่

- ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร มีค่าเฉลี่ยรองลงมา อาจเนื่องจากผู้บริหารทั้งระดับ ภาควิชา ระดับคณะ และระดับมหาวิทยาลัย ได้ให้ความสำคัญต่อการจัดการความรู้ของบุคลากร

ในมหาวิทยาลัยนเรศวร จึงได้ให้การสนับสนุนส่งเสริมการจัดการความรู้ในหน่วยงาน เพื่อให้สามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ขอมหาวิทยาลัยนเรศวร (รัตนา ปานภูทอง, 2550, หน้า 58) พบว่าปัจจัยระดับองค์การของการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของมหาวิทยาลัยนเรศวรด้านภาวะผู้นำในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารคอยดูแลให้หน่วยงานต่างๆ ทำงานร่วมกันได้อย่างดี รองลงมาคือ ผู้บริหารช่วยให้บุคลากรเห็นถึงประโยชน์ที่จะได้รับ เมื่อมหาวิทยาลัย ประสบความสำเร็จตามวิสัยทัศน์และผู้บริหารสนับสนุนความคิดใหม่ๆ ภายในมหาวิทยาลัยอย่างแข็งขัน

- ด้านโครงสร้างองค์การแบบทีม มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อาจเนื่องมาจาก มหาวิทยาลัยนเรศวรอยู่ในช่วงระหว่างการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการบริหารงาน จึงทำให้ขาดการประสานงานภายใน ระหว่างหน่วยงานหรือระหว่างคณะ และการปฏิบัติงานบางส่วนยังยึดการปฏิบัติตามคำสั่งทำงานเฉพาะที่ได้รับมอบหมาย จึงทำให้ขาดการประสานงานร่วมกัน อีกทั้งการเปลี่ยนแปลงในองค์การเป็นไปตามระบบมีขั้นตอน ซึ่งบางทีเกิดความล่าช้าไม่ทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว

2. การจัดการความรู้ในมหาวิทยาลัยนเรศวร ตามความคิดเห็นของบุคลากร ในภาพรวมอยู่ระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ซึ่งด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดการความรู้ รองลงมาเรียงตามลำดับคือ ด้านการจัดเก็บและการสืบค้นความรู้, ด้านการแสวงหาและการสร้างความรู้ และ ด้านการถ่ายโอนความรู้และการใช้ประโยชน์

- ด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดการความรู้ มีระดับการปฏิบัติมีค่าเฉลี่ยสูงสุด อาจเนื่องมาจากมหาวิทยาลัยนเรศวร มีการจัดตั้งสถานบริการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (CITCOMS) ซึ่งเป็นหน่วยงานกลางของ มหาวิทยาลัยที่รับผิดชอบในการให้บริการดูแลด้านระบบ IT ทั้งหมดของมหาวิทยาลัยจึงทำให้ทุกหน่วยงานในมหาวิทยาลัยได้รับความสะดวกในการนำข้อมูลหรือจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศและการเรียกใช้ข้อมูลต่างๆ ในมหาวิทยาลัยได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งทุกหน่วยงานได้มีการจัดให้มีระบบ Lan หรือระบบ Intranet และมีการจัดอินเทอร์เน็ตเพื่อช่วยในการทำงานของบุคลากร และมหาวิทยาลัยนเรศวร ยังสนับสนุนให้ บุคลากรใช้ E-mail ของมหาวิทยาลัย ดังนั้นบุคลากรในมหาวิทยาลัยจึงสามารถสื่อสารและเชื่อมโยงกันได้อย่างทั่วถึงทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย สอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง การจัดการความรู้ในสถานศึกษาชั้น

พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 4 (วสันต์ ลาจน์ทีก, 2548, หน้า 59) พบว่า การจัดการความรู้ตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอน ด้านเทคโนโลยีที่ใช้ในโรงเรียนมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีระดับการปฏิบัติการจัดการความรู้ในระดับมากที่สุดคือ โรงเรียนสนับสนุนเรื่องการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่มีคนเป็นศูนย์กลาง รองลงมาคือ โรงเรียนมีการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในการประสานงานภายในโรงเรียน

3. ปัจจัยที่ดีที่สุดที่มีอิทธิพลต่อการจัดการความรู้ในมหาวิทยาลัยนเรศวร จากผลการวิจัย ข้อมูลปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการความรู้และระดับการจัดการความรู้ในภาพรวมของบุคลากรในมหาวิทยาลัยนเรศวร การวิเคราะห์โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 สามารถสรุปได้ว่ามี 3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการความรู้ในมหาวิทยาลัยนเรศวร ประกอบด้วย ปัจจัยด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดการความรู้ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร และปัจจัยด้านโครงสร้างองค์การแบบทีม ซึ่งปัจจัยดังกล่าวส่งผลทางบวกต่อการจัดการความรู้โดยรวม ซึ่งหมายความว่าเมื่อบุคลากรมีความคิดเห็นหรือทัศนคติต่อปัจจัยทั้ง 3 ด้านเพิ่มขึ้น จะส่งผลต่อการปฏิบัติด้านการจัดการความรู้มากขึ้นด้วย ในทางตรงกันข้ามหากบุคลากรมีความคิดเห็นหรือทัศนคติต่อปัจจัยทั้ง 3 ด้านน้อยลง จะส่งผลต่อการปฏิบัติด้านการจัดการรู้น้อยลง ตามไปด้วย

- ปัจจัยด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดการความรู้ เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการความรู้ในมหาวิทยาลัยนเรศวรมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องจากปัจจุบันเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทในการสนับสนุนการทำงานให้สะดวก รวดเร็ว สามารถติดต่อสื่อสารกันได้อย่างทันท่วงที ทำให้มีความคล่องตัว อีกทั้งยังสามารถจัดระบบข้อมูลข่าวสารได้อย่างครอบคลุม และเกิดการประมวลผลที่เป็นระบบ ลดระยะเวลาในการสืบค้นข้อมูล สอดคล้องกับงานวิจัย เรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของมหาวิทยาลัยนเรศวร (รัตนา ปานภูทอง, 2550, หน้า 45) พบว่าตัวแปรต้นระดับองค์การด้านเทคโนโลยีต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของมหาวิทยาลัยนเรศวรในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ท่านได้รับการสนับสนุนเทคโนโลยีด้านคอมพิวเตอร์ที่เหมาะสมกับการรวบรวมจัดเก็บข้อมูลที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ รองลงมาคือ ท่านนำข้อมูลจากระบบ Internet\ Intranet มาใช้ในการปฏิบัติงาน และสอดคล้องกับงานวิจัย เรื่องปัจจัยพื้นฐานสู่ความสำเร็จในด้าน การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ จากองค์การระดับโลกที่ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งชาติ (สัมพันธ หนูชื้อตรง, 2550, หน้า 103-104) พบว่าปัจจัยหนึ่งที่เป็นปัจจัยพื้นฐานสู่ความสำเร็จ คือ สร้างระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร ในการทบทวนและประเมินผลต่างๆ แต่ละองค์การได้

นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) เข้ามาใช้ เชื่อมโยงระบบสารสนเทศ มีการเก็บรวบรวมข้อมูลให้ 'ได้มาซึ่งข้อมูล' ในการใช้สำหรับตัดสินใจและพัฒนาปรับปรุง จึงเป็นแนวคิดในการปรับปรุง การดำเนินงานตามวงจร P-D-C-A และการนำสารสนเทศที่ได้มาใช้ประโยชน์ในด้านของการวิเคราะห์ ผลการดำเนินงานขององค์กร ทั้งระดับปฏิบัติและระดับกลยุทธ์ อีกทั้งการนำเอาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ มีการกำหนดนโยบายขององค์กร การกำหนดหน่วยงานที่รับผิดชอบเข้ามาดูแลด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการดูแลระบบทั้งด้านฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ มีระบบสำรองข้อมูล ระบบรักษาความปลอดภัย (Security) และการสร้างความปลอดภัยและความมั่นใจให้กับผู้ใช้งานระบบ จึงทำให้เกิดการใช้งานได้อย่างเกิดประโยชน์สูงสุด ถูกต้อง ทันต่อเวลา และการเปลี่ยนแปลงภายใต้การวางระบบการสื่อสารและเครือข่ายพื้นฐาน (Network Foundation) ฐานข้อมูล (Database) เพื่อรองรับการทำงานด้านต่างๆ สอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องการจัดการ ความรู้ของเครือข่ายทางสังคมเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคด้านสุขภาพ (ประชาสรรค์ แสนภักดี, 2549, หน้า 108) พบว่าด้านปัจจัยเอื้อหนุน ด้านเทคโนโลยี จากสภาพการณ์ในปัจจุบันเทคโนโลยี สถานสนเทศและการสื่อสาร มีบทบาทเอื้อหนุนการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคในรูปแบบของ เครือข่ายทางสังคมได้ดี มีการเปิดพื้นที่แลกเปลี่ยนความรู้บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในรูปแบบ กระดานถามตอบ การจัดทำฐานความรู้ ไว้บนเว็บไซต์เพื่อให้ผู้ที่ต้องการใช้ข้อมูลสามารถเข้าถึงได้ ทุกที่ทุกเวลาที่ต้องการ และจำนวนทรัพยากรเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในส่วนของ ภาครัฐจะมีความพร้อมและเอื้อหนุนการเชื่อมโยงจากทุกภาคส่วนได้เป็นอย่างดี

- ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ปัจจัยนี้ถือเป็นปัจจัยสำคัญอันดับที่สองที่มี อิทธิพลต่อการจัดการความรู้ในมหาวิทยาลัยนเรศวร อาจเนื่องมาจากผู้บริหารได้มีการชี้แจงหรือ จัดประชุมทำความเข้าใจให้กับบุคลากรในมหาวิทยาลัยนเรศวรได้เข้าใจถึงวัตถุประสงค์ที่มีการ จัดการความรู้ในมหาวิทยาลัยเพื่ออะไร และมีการชักจูงให้บุคลากรเข้าร่วมในการจัดการความรู้ ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของมหาวิทยาลัย นเรศวร (รัตนา ปานภูทอง, 2550, หน้า 41) พบว่า พบว่าตัวแปรต้นระดับขององค์กรด้านภาวะผู้นำ ต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของมหาวิทยาลัยนเรศวรในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อ พิจารณาเป็นรายข้อพบว่าค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารคอยดูแลให้หน่วยงานต่างๆ ทำงานร่วมกันได้ อย่างดี รองลงมาคือผู้บริหารช่วยให้บุคลากรเห็นถึงประโยชน์ที่จะได้รับ เมื่อมหาวิทยาลัย ประสบความสำเร็จตามวิสัยทัศน์และผู้บริหารสนับสนุนความคิดใหม่ๆ ภายในมหาวิทยาลัยอย่างแข็งขัน และสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการความรู้ในสำนักงานคณะกรรมการการ อุดมศึกษา (เครือวัลย์ แยมปรางค์ และคณะ, 2551, หน้า 67) พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็น

เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการความรู้ในสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาด้านภาวะผู้นำ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายรายการพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ผู้บริหารจัดประชุม นิเทศให้ความรู้และแจ้งวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนในการปฏิบัติงาน รองลงมาคือ ผู้บริหารให้มีการปฏิบัติงานเป็นทีม เพื่อสร้างความสำเร็จของงาน

- ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์การแบบทีม ปัจจัยนี้ถือเป็นปัจจัยสำคัญอันดับที่สามที่มีอิทธิพลต่อการจัดการความรู้ในมหาวิทยาลัยนเรศวร อาจเนื่องมาจากสังคมการทำงานในมหาวิทยาลัยนเรศวรประกอบด้วยกลุ่มบุคคลหรือบุคลากรที่มีลักษณะแตกต่างกัน ดังนั้น การจัดโครงสร้างการบริหารงาน การมอบหมายงานและความรับผิดชอบชัดเจน จัดให้มีระบบการติดต่อประสานงานทั้งในแนวตั้งและแนวนอน การทำงานที่ไว้วางใจและยอมรับซึ่งกันและกัน ถือว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญสำหรับการจัดกิจกรรมที่ส่งผลต่อการจัดการความรู้ของบุคลากรที่มีลักษณะแตกต่างกัน และโครงสร้างขององค์การที่มีความแน่นอนชัดเจน ก็จะทำให้บุคลากรมีความมั่นใจในชีวิตการทำงานจะส่งผลให้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้ของวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงกลาโหม (นาวาโทหญิง สุวพัทธ์ เวศม์วิบูลย์, 2550, หน้า 260) พบว่า ระดับปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงกลาโหม ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์การและช่องทางการสื่อสาร เรื่องที่ดำเนินการมากที่สุดคือมีการจัดโครงสร้างที่ชัดเจนในเรื่องสายการบังคับบัญชาและการประสานงาน รองลงมาคือมีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรที่ชัดเจน

- ด้านวัฒนธรรมองค์การแบบเน้นบทบาทและงาน ปัจจัยนี้ถือเป็นปัจจัยที่ไม่มีอิทธิพลต่อการจัดการความรู้ในมหาวิทยาลัยนเรศวร อาจเนื่องมาจากบุคลากรยังคิดว่าการเรียนรู้งานอื่นที่นอกเหนือจากงานของตนเองจะเกินขอบเขตความรับผิดชอบในงานของตน ขาดการสร้างวัฒนธรรมการทำงานร่วมกัน บุคลากรยังไม่เห็นความสำคัญของการให้ความเคารพในความคิดเห็นของแต่ละบุคคล อีกทั้งบางหน่วยงานหรือบางคณะไม่มีการจัดเวทีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านประสบการณ์การทำงานร่วมกันและขาดความไว้วางใจกันและกันของบุคลากร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการความรู้ในฝ่ายเภสัชกรรมโรงพยาบาลร่มฉัตร อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ (อภิพันธ์ ภาคสกุลวงศ์, 2550, หน้า 104) พบว่าปัญหาในการจัดการความรู้ในฝ่ายเภสัชกรรม ด้านวัฒนธรรมองค์การ ในภาพรวมมีปัญหาในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่าปัญหาด้านบรรยากาศในฝ่ายฯ มีความไว้วางใจซึ่งกันและกันเป็นปัญหาอันดับ

สูงสุด ซึ่งเป็นปัญหาระดับมากที่สุด และรองลงมาคือปัญหาข้อที่ 5 ทุกคนในฝ่ายมีความเข้าใจว่าการเรียนรู้เป็นความรับผิดชอบอย่างหนึ่งของตนเองซึ่งเป็นปัญหาระดับมาก

- ด้านบรรยากาศองค์การของหน่วยงาน ปัจจัยนี้เป็นอีกปัจจัยที่ถือว่าไม่มีอิทธิพลต่อการจัดการความรู้ในมหาวิทยาลัยนเรศวร อาจเนื่องมาจาก คณะหรือหน่วยงานยังขาดการส่งเสริมบรรยากาศให้เกิดการเรียนรู้จากการมีปฏิสัมพันธ์และมีประสบการณ์ร่วมกัน และขาดการเปิดโอกาสให้บุคลากรแสดงความสามารถในการทำงานอย่างเต็มศักยภาพ รวมทั้งขาดการจัดให้มีอุปกรณ์ และเครื่องมือที่ทันสมัย และเพียงพอสำหรับการทำงานและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของมหาวิทยาลัยนเรศวร (รัตนา ปานภูทอง, 2550, หน้า 63) พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของมหาวิทยาลัยนเรศวร ด้านบรรยากาศในการทำงาน เป็นปัจจัยตัวที่ 2 ที่มีอิทธิพลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ และมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก บุคลากรของมหาวิทยาลัยนเรศวรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่างบประมาณในการทำงานเป็นปัจจัยที่กระตุ้นให้บุคลากรได้นำองค์ความรู้ใหม่ๆ มาเปลี่ยนแปลงวิธีปฏิบัติงานประจำ แสวงหาความรู้และทักษะใหม่ๆ ซึ่งจะช่วยให้ก้าวทันความต้องการในอนาคตของมหาวิทยาลัย ให้คำแนะนำที่จำเป็นเพื่อการปฏิบัติงานภายในกลุ่มเกิดประสิทธิผล แสวงหาแนวทางในการแก้ปัญหาจากผู้อื่นซึ่งมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ปัจจัยที่ได้ศึกษาทั้ง 5 ปัจจัย ประกอบด้วย ปัจจัยด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดการความรู้ ด้านบรรยากาศองค์การแบบเน้นบทบาทและงาน ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ด้านวัฒนธรรมองค์การแบบเน้นบทบาทและงาน และ ด้านโครงสร้างองค์การแบบทีม ล้วนเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะช่วยให้มหาวิทยาลัยนเรศวรสามารถดำเนินกิจกรรมด้านการจัดการความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมาก เพราะทั้ง 5 ปัจจัยนี้ ต่างก็ส่งผลกระทบต่อซึ่งกันและกัน มหาวิทยาลัยนเรศวรจะไม่ประสบผลสำเร็จหรือประสบผลสำเร็จน้อย ในด้านการจัดการความรู้ ถ้าขาดซึ่งสิ่งใดสิ่งหนึ่งใน 5 ปัจจัยนี้ เพราะจากผลการวิจัยจะเห็นว่า ความสัมพันธ์ภายในระหว่างปัจจัยทั้ง 5 ปัจจัยกับการจัดการความรู้ในมหาวิทยาลัยนเรศวร มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินการจัดการความรู้ในมหาวิทยาลัยนเรศวร มีความยั่งยืน จึงจำเป็นที่จะต้องมีการวัดผลในการจัดการความรู้เป็นระยะๆ เพื่อทบทวนแก้ไขข้อบกพร่องของกระบวนการและปรับปรุงให้ประสบผลสำเร็จมากยิ่งขึ้น ให้บุคลากรทุกคนตั้งแต่ระดับผู้บริหารระดับสูงจนถึงพนักงานระดับปฏิบัติได้เห็นประโยชน์ที่จะได้รับจากการจัดการความรู้

และแลกเปลี่ยนความรู้ จัดให้มีการฝึกอบรมและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการจัดการความรู้ให้กับบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ ดังนั้นผู้บริหารและหน่วยงานที่รับผิดชอบในการขับเคลื่อนการจัดการความรู้ควรให้ความสนใจและความสำคัญต่อทุกปัจจัย เพราะจะส่งผลต่อการจัดการความรู้ในมหาวิทยาลัยนเรศวรให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

- ควรศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการความรู้ด้านอื่นๆ เช่น ด้านแรงจูงใจ ด้านการวัดและประเมินผล เป็นต้น
- ควรมีการศึกษาค้นคว้า อุปสรรค โอกาส ที่ส่งผลต่อการจัดการความรู้ในมหาวิทยาลัยนเรศวร
- ควรมีการประเมินผลการดำเนินงานด้านการจัดการความรู้ และสำรวจความต้องการเพิ่มพูนความรู้ของบุคลากรในมหาวิทยาลัยนเรศวร ซึ่งจะเป็นแนวทางในการพัฒนาความรู้ และพัฒนาองค์การให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา ในการก้าวสู่โลกแห่งการเรียนรู้ที่ไร้พรมแดน